

УДК 656.025.2

Ніколаєнко І.В.¹, Хара М.В.²

¹ доц. НАУ

² доц. ДВНЗ «ПДТУ»

ПАСАЖИРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Сучасні споживачі транспортних послуг стали більш екологічно свідомими, а залізниця пропонує більш екологічний варіант, ніж подорож автомобілем. Європейський Союз визначив різні програми та виділив фінансування для підтримки залізниці як опори європейської економіки та її позиціонування як важливого компонента Європейської зеленої угоди. Дослідження McKinsey & Company показують, що протягом наступних десяти років частка автомобілів на короткі та середні відстані зменшиться на 20-70 відсотків залежно від регіону, країни і розвитку залізничного сполучення [1].

Розширення залізничної мережі та поточні інвестиції в технічне обслуговування та ремонт інфраструктури можуть допомогти збільшити кількість пасажирів на залізничному транспорті при здійсненні подорожей в Україні. Так, першочерговими кроками має стати запровадження залізничного сполучення євроколією між Краків/Катовіце (Польща) та Львовом. Впровадження нових міжнародних транспортних коридорів з колією 1435 мм в Україні, і гармонізація законодавства у сфері залізничного транспорту з правовою базою ЄС, сприятимуть конкурентоспроможності національної транспортної мережі.

Збільшення частки залізничних перевезень пасажирів є однією з умов сталого розвитку України. При цьому впровадження розгалуженого залізничного сполучення з аеропортами повинно бути в пріоритеті повоєнного відновлення та розвитку транспортної інфраструктури. Відсутність узгодженості перевізників при пересадці з одного виду транспорту на інший створює значні незручності для пасажирів [2]. Відновлення роботи аеропортів України та розбудова наземної залізничної мережі надає можливість покращити систему комбінованих пасажирських перевезень.

Із швидким зростанням попиту на авіаперевезення, моделювання доступності аеропортів набуло значення серед практиків як потужний інструмент для покращення планування території аеропорту. Можливість обирати спосіб доступу до аеропорту для мешканців найближчих міст та населених пунктів, області та інших регіонів є вагомим показником розвитку пасажирських перевезень в країні. Практика функціонування європейської системи пасажирського транспорту є прикладом успішної взаємодії залізниці та повітряних перевізників (табл.1).

Таблиця 1 – Приклад взаємодії аеропорту та залізничної станції

Аеропорт, країна	Характеристика залізничного сполучення
Ель-Прат (Барселона), Іспанія	Станція розташована в терміналі T2В. Інтервал руху поїздів 30 хв.
Схіпхол (Амстердам), Нідерланди	Залізнична станція розташована поряд із аеропортом. Інтервал руху поїздів 15 хв.
Манчестер, Англія	Станція сполучена з терміналами теплими переходами. Інтервал руху поїздів 12 хв.

В Україні поки є один реалізований проєкт прямого залізничного сполучення з аеропортом. Київ Boryspil Express з'єднає залізничний вокзал Київ-Пасажирський із міжнародним аеропортом "Бориспіль". Так, у вересні 2019 року за допомогою експресу було перевезено 107,6 тисяч пасажирів. Аеропорт "Бориспіль" у той же період обслужив 1,7 мільйона пасажирів.

Багато досліджень доводить, що наземна транспортна доступність є одним із ключових факторів вибору аеропорту пасажирами. Наявність сполучення у вигляді швидкісних поїздів підвищує привабливість аеропорту порівняно з аеропортами-конкурентами. Переваги залізниці включають здатність перевозити велику кількість людей із вищою швидкістю, ніж поїздка автомобілем в години пік, з підвищеним комфортом подорожей та меншими викидами вуглецю. Залізниця має силу представляти себе як один із кращих видів транспорту майбутнього, допомагаючи вирішити багато проблем у пасажирських перевезеннях: стійкість, швидкість та обсяг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ніколаєнко І.В.1, Хапа М.В.2Chapuis R. Boosting passenger preference for rail [Electronic resource]. / R. Chapuis , Th. Delporte , C. Lotz // Travel, Logistics & Infrastructure. McKinsey & Company. – 2022. – August 1. – Mode of access: <https://www.mckinsey.com/industries/travel-logistics-and-infrastructure/our-insights/boosting-passenger-preference-for-rail>

1. Удосконалення технології мультимодальних пасажирських перевезень в умовах воєнного стану в Україні / Г.О. Примаченко, О.В. Шкурченко, В.А. Будник, Я.Р. Корнійко, К.О. Тарасов // Вісник Харківського національного автомобільно-дорожнього університету : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т ; редкол.: А. Г. Батракова (гол. ред.) та ін. – Харків, 2023. – Вип. 100. – С. 120–127.